

Nettverk for bærekraftige bygg Møre og Romsdal

Christina Qvam Heggertveit
Fylkesskogmester og tredriver
26. Oktober 2023

Statsforvaltaren i Møre og Romsdal

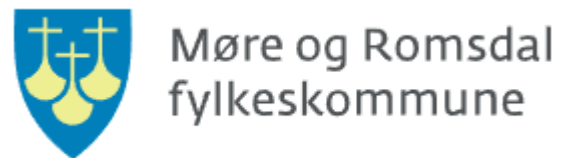
26.10.2023

Tredrivere – Trebasert Innovasjonsprogram i Innovasjon Norge – Bioøkonomiordningen - BIONOVA.

- Distriktpolitikk: Styrke verdikjeden til tre og tømmer - tre i offentlige bygg.
- Klimapolitikk: Redusere utslipp i byggebransjen.
- Offentlige innkjøp: Utnytte drivkraften i offentlig bestilling av bygg.

- Kystskogmeldingen 2022

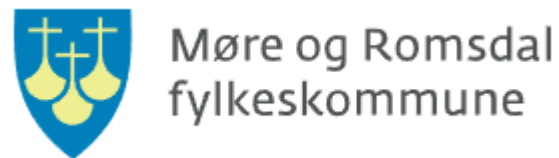

Statsforvaltaren i Møre og Romsdal

Tredrivere – Trebasert Innovasjonsprogram i Innovasjon Norge – Bioøkonomiordningen.

Offentlige oppdragsgivere skal i sine anskaffelser søke å fremme null- og lavutslippsløsninger og sirkulær økonomi, samt søke å unngå helse- og miljøfarlige stoffer spesielt innen de prioriterte kategoriene: **transport, bygg og anlegg**, mat og måltidstjenester, plastprodukter og produkter som inneholder plast, IKT/elektriske og elektroniske produkter, batterier, **møbler** og tekstiler.

Statsforvaltaren i Møre og Romsdal

Departementene

Strategi

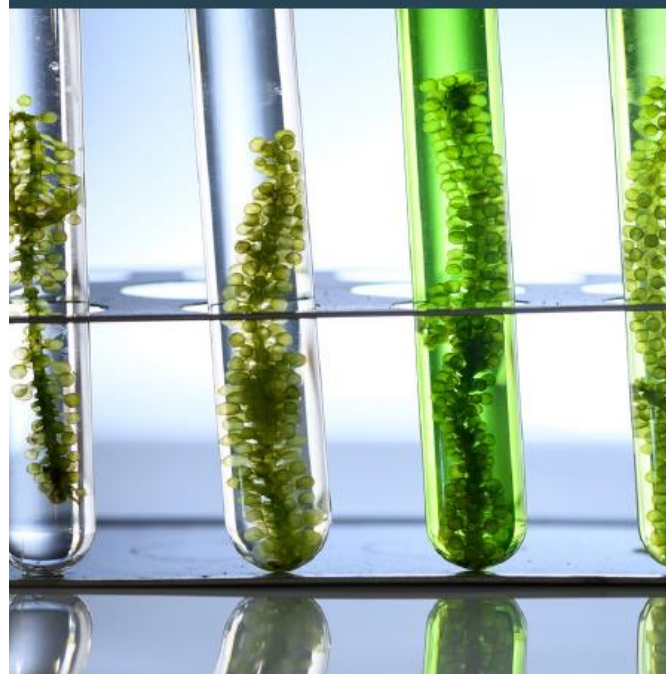
Kjente ressurser – uante muligheter

Regjeringens bioøkonomistrategi

Bioøkonomi – felles handlingsplan for forskning og innovasjon

Forskningsrådet, Innovasjon Norge og Siva

Landbruks- og matminister Olaug Bollestad (KrF). (Foto: Torbjørn Tandberg)

Landbruksministeren vil bygge mer med tre for klimaet

– Byggsektoren står for store klimagassutslipp, og med mer bruk av tre kan vi redusere utslippene fra denne sektoren betraktelig, fastslår landbruksminister Olaug Bollestad (KrF).

24 Feb 2020 · NYHETER

Pressemelding · Kommentarer (0)

Hun er luta lei den ensidige klimadebatten om rødt kjøtt. Hun mener at vi må snakke mindre om kjøttskam, og mer om skog som klimatiltak. Bruk av skogen og bygging med tre er tiltak hun heller vil satse på, sier hun i [en pressemelding](#).

– Vi har mange muligheter til å redusere klimagassutslipp i andre sektorer ved å ta i bruk skogen. Hvert år tar skogen opp CO₂, som tilsvarer mer enn halvparten av alle klimagassutslippene i Norge. Og den gode nyheten er at vi kan bruke skogen enda mer aktivt i klimakampen enn det vi allerede gjør, sier landbruks- og matministeren.

EIENDOMSSEKTORENS VEIKART MOT 2050

Lavutslippsmaterialer i bygg
Barrierer og muligheter

CIVITAS

NIBIO RAPPORT | VOL. 6 | NR. 20 | 2020

Eivind Selvig¹⁾, Elin Enlid²⁾, Asbjørg Næss³⁾, Gry Alfridsen³⁾, Lone Ross Gobakken³⁾, Knut Magnar Sandland³⁾

¹⁾Civitas og ²⁾NIBIO, Divisjon for skog og utmark, avdeling treteknologi

Handlingsplan for økt andel klima- og miljøvennlige offentlige anskaffelser og grønn innovasjon

9. september 2021

NTNU SINTEF

KLIMAGASSKRAV TIL MATERIALBRUK I BYGNINGER

Utvikling av grunnlag for å sette absolute krav til klimagassutslipp
fra materialbruk i norske bygninger

ZEN REPORT No. 24 – 2020

M. Kjendseth Wiik, E. Selvig, M. Fuglseth, E. Resch, C. Lausset, I. Andresen, H. Brattebe, U. Hahn
SINTEF, Civitas, Asplan Viak, NTNU, Futurebuilt

Bestilling av
ombrukskartlegging
– slik gjør du det

STATSBYGG

Handlingsplan for økt andel klima- og miljøvennlige offentlige bygg

1.1 Målgruppe

Kommunane er sentrale drivare for det grøne skiftet gjennom sine investeringar i bygg og infrastruktur. Dei har på den måten ein sentral rolle i omstillinga til sirkulær økonomi. I dei siste åra har krav om låge klimautslepp frå bygg fått ein større plass, ny kunnskap om måtar å gjære det på blir stadig publisert. Det medfører og behov for oppdateringar og kompetanseheving på desse områda blant både byggherrar og leverandørar. Det medfører og behov for utvikling av tenester og produkt i leverandørledda, samt møteplassar og marknadssdialog for ledda i verdikjeda til berekraftige bygg. Marknadssdialogen legg til rette for lokal verdiskaping og skaparkraft.

Eivind Selvig¹⁾, Elin Enlid²⁾, Asbjørn Nass³⁾, Gry Alfresen³⁾, Lone Ross Gobakken³⁾, Knut Magnar Sandland³⁾

¹⁾Civitas og ²⁾NIBIO, Divisjon for skog og utmark, avdeling treteknologi

M. Kjendseth Wilk, E. Selvig, M. Fuglseth, E. Resch, C. Lauselet, I. Andresen, H. Brattebe, U. Hahn
SINTEF, Civitas, Asplan Viak, NTNU, Futurebuilt

Tredriveren i Møre og Romsdal

Tredriveren i Møre og Romsdal

Prosjektrapport 2012 - 2014

Tredriveren i Møre og Romsdal, prosjektrapport 2015-2017

Tredriveren i Møre og Romsdal

Prosjektrapport 2015 – 2017

1. Innledning

I Møre og Romsdal har det vært ulike satsninger for å øke bruken av tre som byggemateriale de siste ti årene. Prosjektet som avsluttes med denne rapporten er en videreføring av «Tredriveren i Møre og Romsdal 2012-2014». Hovedfokus i 2015-2017 har vært på delprosjektet «Ånka bruk av tre i offentlige bygg» som har vært berammet til 2017-2018. I dette delprosjektet har det vært sentralt å benytte innkjøpskraften til det offentlige til anskaffelser av bærekraftige bygg. Dette er blitt gjort gjennom å bygge kompetanse om bruk av tre i større bygg og opplæring i innovativ anskaffelse i det offentlige. Prosjektet har vært forsinket, blant annet fordi det kom ny prosjektleder i februar 2017.

2. Mål

2.1.1 Effektmål

1. Bidra til økt bruk av tre som byggemateriale i både offentlige og private bygg.
2. Bidra til økt kompetanse om bruk av tre som byggematerialer for både planleggere, utbyggere, entreprenører og i treindustrien.
3. Bidra til økt innovasjon og verdiskaping i trebasert industri.

2.1.2 Resultatmål

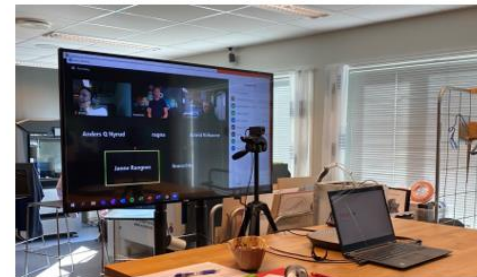
1. Det er vedtatt opprettet 4-6 forbildeprosjekt som bruker tre som byggemateriale hos offentlige og private utbyggere, som igjen kan brukes til læring for planleggere, utbyggere, entreprenører og treindustri.

Side 1

Tredriveren i Møre og Romsdal 2019 – 2021

Prosjektrapport

Prosjektplan

Tredriveren i Møre og Romsdal

2022 - 2025

Terminalutvidelse Molde lufthavn

Romsdalsmuseet

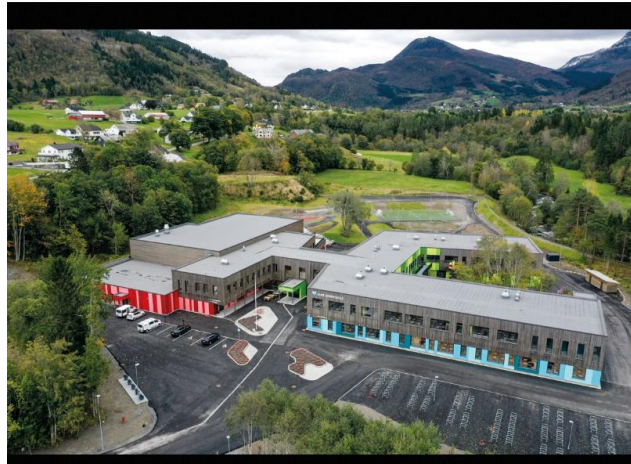
Romsdal vgs

Haukås skole

Aure barneskule

Årølia skole

Kilde: bygg.no

Sæbø skule og barnehage - klimatilpassing

Idrettens hus – innovativt karbonlager

DILBERT by Scott Adams

I INVENTED A
COST-EFFECTIVE
PRODUCT TO HARVEST
CO2 FROM THE AIR AND
TURN IT INTO CON-
STRUCTION MATERIAL.

Twitter: @scottadamssays

SO... YOU
INVENTED A TREE?

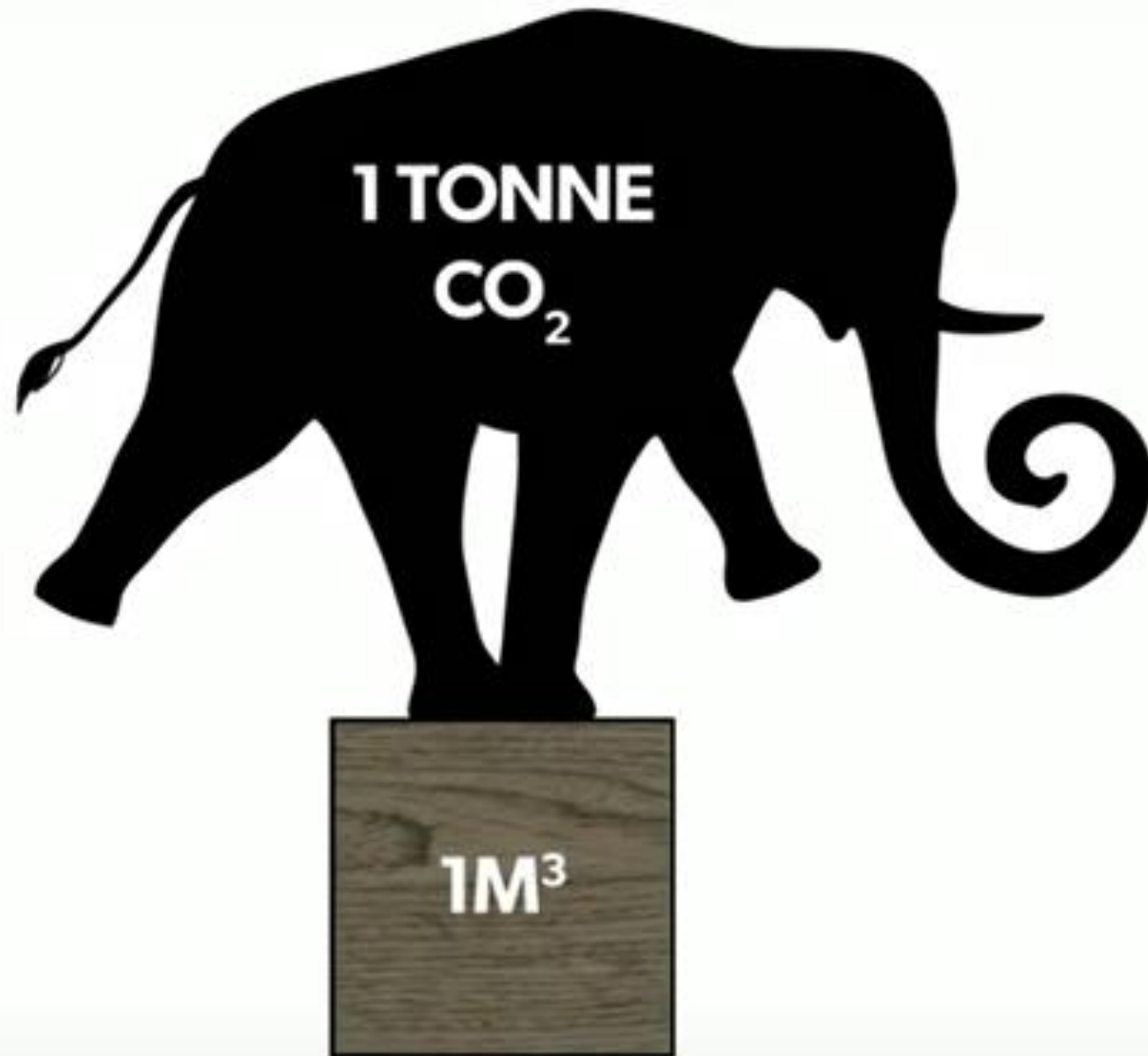
Takk for meg

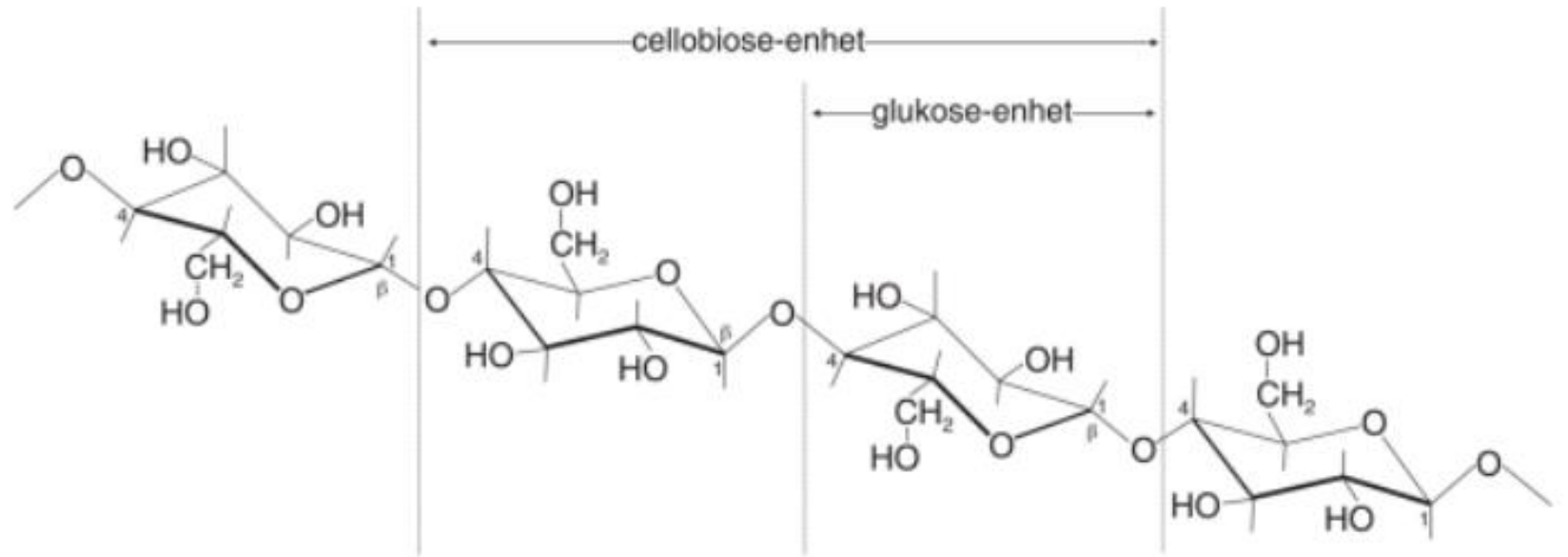
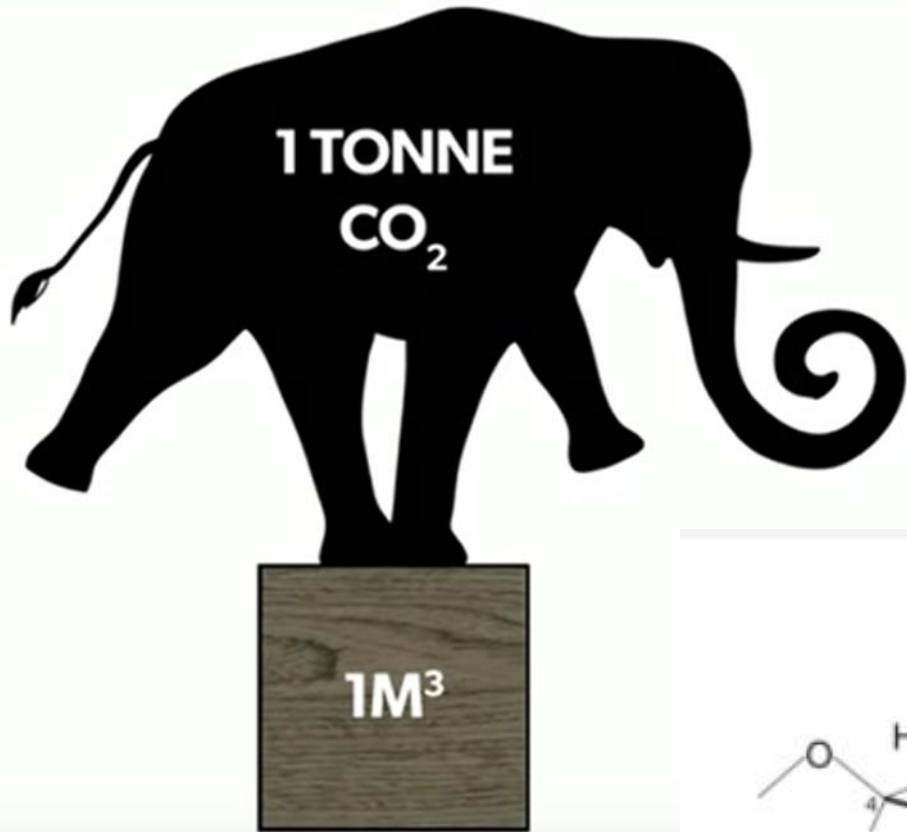
Christina Qvam Heggertveit
Fylkesskogmester og Tredriver

Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Nettside fylkesmannen.no/mr

Cellulosemolekylets struktur.

Det er stor klimagevinst å hente i byggsektoren

Byggenæringens betydning

GRØNT SKIFTE
-byggenæringens bidrag til løsning

GRØNT SKIFTE
BYGGENÆRINGENS LANDSFORENING

BNLs miljø- og energipolitikk mot 2030
14.09.2020

40%-næringen

- 40% av verdiskapingen
- 40% av ressursbruken
- 40% av stasjonært energibruk
- 40% av avfallet
- 14% av CO2-utslippet

Egentlig er det ikke CO₂ vi kan lagre, men karbon

Karbon er «C-en» i CO₂, og er det som lagres i skog og treprodukter.

I fotosyntesen tas CO₂ opp og reagerer med vann.

4 Det danner glukose som igjen danner stivelse og cellulose, det vil si de viktigste delene av treet. På denne måten blir CO₂ bundet og lagret i alt treverk og produkter som lages av trær.

Ved å lagre karbon hindres reaksjon med oksygen ved forbrenning eller råtning, og at klimagassen CO₂ dannes.

